॥ तैत्तिरीय संहिता॥

॥अष्टमः प्रश्नः॥

॥ तैत्तिरीयसंहितायां प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः॥

अनुंमत्यै पुरोडाशंम्ष्टाकंपालं निर्वपिति धेनुर्दक्षिणा ये प्रत्यश्चः शम्याया अवशीयन्ते तन्नैर्ऋतमेकंकपालं कृष्णं वासः कृष्णतूषं दक्षिणा वीहि स्वाहाऽऽहुंतिं जुषाण एष ते निर्ऋते भागो भूते ह्विष्मत्यसि मुश्रेममश्हंसः स्वाहा नमो य इदं च्काराऽऽदित्यं च्रुं निर्वपित् वरो दक्षिणाऽऽग्नावैष्णवमेकांदशकपालं वामनो वही दिक्षिणाऽग्नीषोमीय- (१)

मेकांदशकपालु १ हिरंण्यं दक्षिणेन्द्रमेकांदशकपालमृष्मो वृही दक्षिणाऽऽग्नेयमृष्टाकपालमैन्द्रं दध्यृंष्मो वृही दक्षिणेन्द्राग्नं द्वादंश-कपालं वैश्वदेवं चुरुं प्रथम्जो वृथ्यो दक्षिणा सौम्य १ श्यामाकं चुरुं वासो दक्षिणा सरंस्वत्ये चुरु १ सरंस्वते चुरुं मिथुनौ गावौ दिक्षिणा॥ (२)

अुग्रीषोमीयं चतुंस्त्रि १शच॥=

[و]

आग्नेयमृष्टाकंपालं निर्वपति सौम्यं चरुर सांवित्रं द्वादंश-कपालर सारस्वतं चरुं पौष्णं चरुं मारुतर सप्तकंपालं

वैश्वदेवीमामिक्षां द्यावापृथिव्यंमेकंकपालम्॥ (३)

स्दानवः॥ (४)

ऐन्द्राग्नमेकांदशकपालं मारुतीमामिक्षां वारुणीमामिक्षां कायमेकंकपालं प्रघास्यानं हवामहे मुरुतो युज्ञवांहसः कर्म्भेणं स्जोषंसः॥ मो षू णं इन्द्र पृथ्सु देवास्तुं स्म ते शुष्मिन्नवया। मही ह्यंस्य मीढुषो यव्या। ह्विष्मंतो मुरुतो वन्दंते गीः॥ यद् ग्रामे यदरंण्ये यथ्सभायां यदिन्द्रिये। यच्छूद्रे यद्र्यं एनंश्चकृमा व्यम्। यदेक्स्याधि धर्मणि तस्यांवयजनमिस् स्वाहां॥ अऋन् कर्म कर्मकृतः सह वाचा मयोभुवा॥ देवेभ्यः कर्म कृत्वाऽस्तं प्रेतं

व्यं यद् विर्श्यातिश्चं॥———[३]

अग्नयेऽनींकवते पुरोडाशंमुष्टाकंपालं निर्वपित साकर सूर्येणोद्यता मुरुद्धाः सान्तपुनेभ्यों मुध्यन्दिने चुरुं मुरुद्धों गृहमेधिभ्यः सर्वासां दुग्धे सायं चुरुं पूर्णा देवि परां पत सुपूर्णा पुन्रापंत। वस्नेव वि कींणावहा इष्मूर्जर्र शतकतो॥ देहि मे ददामि ते नि में धेहि नि ते दधे। निहार्मिन्नि में हरा निहार् (५)

नि हंरामि ते॥ मुरुद्धाः ऋीडिभ्यः पुरोडाशर् सप्तकंपालं निर्वपति साकर सूर्येणोद्यताग्नेयमृष्टाकंपालं निर्वपति सौम्यं चुरुर सांवित्रं द्वादंशकपाल र सारस्वृतं चुरुं पौष्णं चुरुमैंन्द्राग्नमेकांदश-कपालमैन्द्रं चुरुं वैश्वकर्मणमेककपालम्॥ (६)

हुरा निहारं त्रिष्शर्च॥————

8]

सोमांय पितृमते पुरोडाशृष् षद्गंपालं निर्वपति पितृभ्यों बर्हिषद्धों धानाः पितृभ्योंऽग्निष्वात्तेभ्योंऽभिवान्यांयै दुग्धे मन्थमेतत् तें तत् ये च त्वामन्वेतत् तें पितामह प्रपितामह् ये च त्वामन्वत्रं पितरो यथाभागं मन्दध्व सुसन्दर्शं त्वा व्यं मधंवन् मन्दिषीमहिं॥ प्र नूनं पूर्णवन्धुरः स्तुतो यांसि वशाष् अनुं॥ योजा न्विनद्र ते हरीं॥ (७)

अक्षुन्नमीमदन्त् ह्यवं प्रिया अंधूषत॥ अस्तोषत् स्वभानवो विप्रा नविष्ठया मृती॥ योजा न्विन्द्र ते हरी॥ अक्षेन् पितरो-ऽमीमदन्त पितरोऽतीतृपन्त पितरोऽमीमृजन्त पितरंः॥ परेत पितरः सोम्या गम्भीरैः पृथिभिः पूर्वैः॥ अथां पितृन्थ्सुंविदत्राष्ट्र अपीत यमेन् ये संधुमादं मदेन्ति॥ मनो न्वा हुंवामहे नाराश्र्ष्सेन् स्तोमेन पितृणां च मन्मंभिः॥ आ (८)

नं एतु मनः पुनः ऋत्वे दक्षांय जीवसें॥ ज्योक् च सूर्यं दृशे॥ पुनर्नः पितरो मनो ददांतु दैव्यो जनः॥ जीवं व्रातर्र सचेमहि॥ यदन्तिरक्षं पृथिवीमुत द्यां यन्मातरं पितरं वा जिहिरसिम॥ अग्निर्मा तस्मादेनसो गार्हंपत्यः प्र मुंश्चतु दुरिता यानिं चकृम क्रोतु मामंनेनसम्॥ (९)

सुभेषजमिहि त्रीणिं

हरी मन्मंभिरा चतुंश्चत्वारि १ शच॥============

[4]

प्रतिपूरुषमेकंकपालान्निर्वपृत्येक्मितिरिक्तं यावंन्तो गृह्याः समस्तेभ्यः कमंकरं पश्नाः शर्मासि शर्म यजंमानस्य शर्म मे यच्छैकं एव रुद्रो न द्वितीयांय तस्थ आखुस्तें रुद्र पृशुस्तं ज्ञंषस्वैष ते रुद्र भागः सह स्वस्नाऽम्बिकया तं ज्ञंषस्व भेषजं गवेऽश्वांय पुरुषाय भेषुजमथौं अस्मभ्यं भेषजः सुभेषजं (१०)

यथाऽसंति॥ सुगं मेषायं मेष्यां अवाँम्ब रुद्रमंदिम्ह्यवं देवं त्र्यंम्बकम्॥ यथां नः श्रेयंसः कर्द्यथां नो वस्यंसः कर्द्यथां नः पशुमतः कर्द्यथां नो व्यवसाययात्॥ त्र्यम्बकं यजामहे सुगृन्धिं पृष्टिवर्धनम्॥ उर्वारुकिमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय माऽमृतात्॥ एष ते रुद्र भागस्तं जुंषस्व तेनांवसेनं पूरो मूजंवतोऽती्ह्यवंततधन्वा पिनांकहस्तः कृत्तिंवासाः॥ (११)

ऐन्द्राग्नं द्वादंशकपालं वैश्वदेवं चुरुमिन्द्रांय शुनासीरांय पुरोडाशुं द्वादंशकपालं वायुव्यं पर्यः सौर्यमेकंकपालं द्वादशग्व र

सीरं दक्षिणाऽऽग्नेयमृष्टाकंपालं निर्वपिति रौद्रं गांवीधुकं चुरुमैन्द्रं दिधं वारुणं यंवमयं चुरुं वृहिनीं धेनुर्दक्षिणा ये देवाः पुरःसदो- ऽग्निनैत्रा दक्षिण्सदों यमनैत्राः पश्चाथ्सदेः सिवृतृनैत्रा उत्तर्सदो वर्रुणनेत्रा उपरिषदो बृह्स्पितिनेत्रा रक्षोहण्स्ते नेः पान्तु ते नोऽवन्तु तेभ्यो (१२)

नम्स्तेभ्यः स्वाह्य समूंढ्र रक्षः सन्दंग्ध्र रक्षं इदम्हर रक्षोऽभि सं दंहाम्यग्नयं रक्षोघ्ने स्वाहां यमायं सिवते वर्रणाय् बृह्स्पतंये दुवंस्वते रक्षोघ्ने स्वाहां प्रष्टिवाही रथो दक्षिणा देवस्य त्वा सिवतः प्रस्वेऽिश्वनौर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्तौभ्यार रक्षंसो वधं जुंहोमि हतर रक्षोऽवंधिष्म रक्षो यद्वस्ते तद्दक्षिणा॥ (१३)

तेभ्यः पश्चंचत्वारि १शच॥

۱، ٦

धात्रे पुरोडाशं द्वादंशकपालं निर्वपत्यनुमत्ये चुरु राकायें चुरु सिनीवाल्ये चुरुं कुह्वे चुरुं मिथुनो गावो दक्षिणा-ऽऽग्नावैष्णवमेकांदशकपालं निर्वपत्येन्द्रावेष्ण्वमेकांदशकपालं वेष्ण्वं त्रिकपालं वामनो वही दक्षिणाऽग्नीषोमीयमेकांदशकपालं निर्वपतीन्द्रासोमीयमेकांदशकपाल सोम्यं चुरुं बुभुदिक्षिणा सोमापौष्णं चुरुं निर्वपत्येन्द्रापौष्णं चुरुं पौष्णं चुरु श्यामो दक्षिणा वैश्वान्रं द्वादंशकपालं निर्वपति हिर्रण्यं दक्षिणा वारुणं यंवमयं चुरुमश्वो दक्षिणा॥ (१४)

नेरुष्टौ च।

बार्हस्पृत्यं चुरुं निर्वपित ब्रह्मणों गृहे शिंतिपृष्ठों दक्षिणेन्द्रमेकांदशकपाल र राज्न्यंस्य गृह ऋष्भो दक्षिणा-ऽऽदित्यं चुरुं मिहेष्ये गृहे धेनुर्दक्षिणा नैर्ऋतं चुरुं परिवृत्त्यें गृहे कृष्णानां व्रीहीणां नुखिनिर्मिन्नं कृष्णा कूटा दक्षिणा-ऽऽग्नेयमृष्टाकंपाल सेनान्यों गृहे हिर्रण्यं दक्षिणा वारुणं दशकपाल स्तूतस्यं गृहे महानिरष्टो दक्षिणा मारुत सप्तकंपालं ग्रामृण्यों गृहे पृश्चिदिक्षिणा सावित्रं द्वादंशकपालं (१५)

क्षृत्तर्गृह उपध्वस्तो दक्षिणाऽऽश्विनं द्विकपालः संङ्ग्रहीतुर्गृहे संवात्यौ दक्षिणा पौष्णं चरुं भागदुघस्यं गृहे श्यामो दक्षिणा रौद्रं गांवीधुकं चरुमंक्षावापस्यं गृहे श्वल उद्घारो दक्षिणेन्द्रांय सुत्राम्णे पुरोडाश्मेकांदशकपालं प्रति निर्वपतीन्द्रांयाः होमुचेऽयं नो राजां वृत्रहा राजां भूत्वा वृत्रं वंध्यान्मैत्राबार्हस्पत्यं भंविति श्वेतायै श्वेतवंथ्सायै दुग्धे स्वयं मूर्ते स्वयं मिथत आज्य आश्वंत्थे (१६)

पात्रे चतुंःस्रक्तौ स्वयमवपुत्रायै शाखायै कुर्णाङ्श्वाकेर्णाङ्श्व तण्डुलान् वि चिनुयाद्ये कुर्णाः स पर्यसि बार्हस्पृत्यो येऽकेर्णाः स आज्ये मैत्रः स्वयं कृता वेदिर्भवति स्वयं दिनं बुर्हिः स्वयं कृत इध्मः सैव श्वेता श्वेतवंथ्सा दक्षिणा॥ (१७)

अग्नयें गृहपंतये पुरोडाशंमुष्टाकंपालं निर्वपति कृष्णानां

व्रीहीणा सोमाय वनस्पतिये श्यामाकं चरु संवित्रे स्त्यप्रंसवाय पुरोडाशं द्वादंशकपालमाशूनां व्रीहीणा रुद्रायं पशुपतिये गावीधुकं चरुं बृह्स्पतिये वाचस्पतिये नेवारं च्रुमिन्द्राय ज्येष्ठायं पुरोडाश्मेकांदशकपालं महाव्रीहीणां मित्रायं सत्यायाऽम्बानां च्रुं वरुणाय धर्मपतये यवमयं चरु संविता त्वा प्रस्वाना स्स्वताम् ग्रिर्गृहपंतीना रुसोमो वनस्पतीना रुद्धः पंशूनां (१८)

बृह्स्पतिर्वाचामिन्द्रौं ज्येष्ठानौं मित्रः स्त्यानां वर्रणो धर्मपतीनां ये देवा देवसुवः स्थ त इममांमुष्यायणमंनिमृत्रायं सुवध्वं महृते क्षृत्रायं महृत आधिपत्याय महृते जानंराज्यायैष वो भरता राजा सोमोऽस्माकं ब्राह्मणानाः राजा प्रति त्यन्नामं राज्यमधायि स्वां तनुवं वर्रणो अशिश्वेच्छुचैर्मित्रस्य ब्रत्यां अभूमामंन्मिह महृत ऋतस्य नाम सर्वे ब्राता वर्रणस्याभूवन्वि मित्र एवैररातिमतारीदसूषुदन्त यज्ञियां ऋतेन व्यं त्रितो जरिमाणं न आन् विष्णोः क्रमोऽसि विष्णोः कान्तमंसि विष्णोर्विक्रौन्तमिस॥ (१९)

अर्थेतः स्थाऽपां पतिंरसि वृषांस्यूर्मिर्वृषसेनोऽसि व्रजिक्षितः

स्थ मुरुतामोर्जः स्थ सूर्यवर्चसः स्थ सूर्यत्वचसः स्थ मान्दौः स्थ वाशौः स्थ शक्वरीः स्थ विश्वभृतः स्थ जन्भृतः स्थाऽग्नेस्तेजस्याः स्थाऽपामोषंधीनाः रसः स्था-ऽपो देवीर्मधुंमतीरगृह्बन्नूर्जस्वती राजसूर्याय चितानाः। याभिर्मित्रावरुंणावभ्यषिश्चन् याभिरिन्द्रमनयन्नत्यरातीः॥ राष्ट्रदाः स्थं राष्ट्रं दंत्त स्वाहां राष्ट्रदाः स्थं राष्ट्रमुमुष्मै दत्त॥ (२०)

देवीरापः सं मधुंमतीर्मधुंमतीभिः सृज्यध्वं महि वर्चः क्षत्रियांय वन्वाना अनांधृष्टाः सीद्तोर्जस्वतीर्महि वर्चः क्षत्रियांय

क्षात्रयाय वन्वाना अनाधृष्टाः साद्ताजस्वतामाह् वद्यः क्षात्रयाय् दर्धतीरिनिभृष्टमिस वाचो बन्धुंस्तपोजाः सोमस्य दात्रमंसि शुका वंः शुक्रेणोत्पुंनामि चन्द्राश्चन्द्रेणामृतां अमृतेन स्वाहां राजसूर्याय् चितांनाः॥ सुधमादौ चुम्निनीरूर्ज एता अनिभृष्टा अपस्युवो वसांनः। पुस्त्यांसु चक्रे वरुंणः सुधस्थमपाः शिशुंर- (२१)

मातृतमास्वन्तः॥ क्षत्रस्योल्बंमसि क्षत्रस्य योनिर्स्यावित्रो अग्निर्गृहपंतिरावित्र इन्द्रो वृद्धश्रंवा आवित्रः पूषा विश्ववेदा आवित्रौ मित्रावरुणावृतावृधावावित्रे द्यावांपृथिवी धृतव्रंते आवित्रा देव्यदितिर्विश्वरूप्यावित्रोऽयम्सावांमुष्यायणौऽस्यां विश्यंस्मिन् राष्ट्रे मंहते क्षत्रायं महत आधिपत्याय महते जानंराज्यायैष वो भरता राजा सोमोऽस्माकं ब्राह्मणाना राजेन्द्रंस्य (२२)

वज्रोऽसि वार्त्रघ्रस्त्वयाऽयं वृत्रं वेध्याच्छत्रुबार्धनाः स्थ पात मा

प्रत्यश्चं पात मां तिर्यश्चंम्नवश्चं मा पात दिग्भ्यो मां पात विश्वांभ्यो मा नाष्ट्राभ्यः पात हिरंण्यवर्णावुषसां विरोकेऽयः स्थूणावुदितौ सूर्यस्या-ऽऽरोहतं वरुण मित्र गर्तं ततंश्चक्षाथामदितिं दितिं च॥ (२३)

शिशुरिन्द्रस्यैकंचत्वारि॰शच

१२]

स्मिध्मा तिष्ठ गायत्री त्वा छन्दंसामवतु त्रिवृथ्स्तोमों रथन्तर सामाग्निर्देवता ब्रह्म द्रविणमुग्रामा तिष्ठ त्रिष्टुप त्वा छन्दंसामवतु पश्चद्शः स्तोमों बृह्थ्सामेन्द्रों देवता क्षत्रं द्रविणं विराज्मा तिष्ठ जगती त्वा छन्दंसामवतु सप्तद्शः स्तोमों वैरूप सामं मरुतों देवता विङ्गविणमुदींचीमा तिष्ठानुष्टुप् त्वा (२४)

छन्दंसामवत्वेकविश्वाः स्तोमो वैराज सामं मित्रावर्रणो देवता बलं द्रविणमूर्ध्वामा तिष्ठ पङ्किस्त्वा छन्दंसामवतु त्रिणवत्रयस्त्रिश्वा स्तोमौ शाकररैवते सामनी बृह्स्पतिंद्वता वर्चो द्रविणमीहङ् चान्याहङ् चैताहङ् च प्रतिहङ् च मितश्च सम्मितश्च सभराः। शुक्रज्योतिश्च चित्रज्योतिश्च सत्यज्योतिश्च ज्योतिष्मा श्च सत्यश्चर्त्तपाश्चा- (२५)

त्य रहाः। अग्नये स्वाह्य सोमाय स्वाहां सिवृत्रे स्वाह्य सर्गस्वत्ये स्वाहां पूष्णे स्वाह्य बृह्स्पतंये स्वाहेन्द्रांय स्वाह्य घोषांय स्वाह्य श्लोकांय स्वाहाऽ शांय स्वाह्य भगांय स्वाह्य क्षेत्रस्य पतंये स्वाहां पृथिव्ये स्वाह्य उन्तरिक्षाय स्वाहां दिवे स्वाहा सूर्याय स्वाहां चन्द्रमंसे स्वाहा नक्षंत्रेभ्यः स्वाहाऽज्ञः स्वाहोषंधीभ्यः स्वाहा वनस्पतिभ्यः स्वाहां चराचरेभ्यः स्वाहां परिप्रवेभ्यः स्वाहां सरीसृपेभ्यः स्वाहां॥ (२६)

अनुष्टुहर्वर्तुपार्श्वं सरीसृपेभ्यः स्वाहाँ॥——[१३]

सोमंस्य त्विषिरिस् तर्वेव मे त्विषिर्भूयाद्मृतंमिस मृत्योमां पाहि दिद्योन्मां पाह्यवेष्टा दन्दशूका निरंस्तं नमुंचेः शिरंः॥ सोमो राजा वरुंणो देवा धंर्मसुवंश्च ये। ते ते वाचरं सुवन्तां ते ते प्राणर सुवन्तां ते ते चक्षुं सुवन्तां ते ते श्रोत्ररं सुवन्तार् सोमंस्य त्वा द्युम्नेनाभिषिश्चाम्यग्ने- (२७)

स्तेजंसा सूर्यस्य वर्चसेन्द्रंस्येन्द्रियेणं मित्रावर्रुणयोर्वीयेंण मुरुतामोजंसा क्षुत्राणां क्षुत्रपंतिरस्यति दिवस्पांहि समावंवृत्रन्नधरा-गुदींचीरहिं बुन्नियमनुं सुश्चरंन्तीस्ताः पर्वतस्य वृष्भस्यं पृष्ठे नावंश्चरन्ति स्वसिचं इयानाः॥ रुद्र यत्ते ऋयी परं नाम तस्मैं हुतमंसि यमेष्टंमिस। प्रजांपते न त्वदेतान्यन्यो विश्वां जातानि परि ता बंभूव। यत्कांमास्ते जुहुमस्तन्नों अस्तु व्यश् स्याम पर्तयो रयीणाम्॥ (२८)

अुग्नेस्तेकांदश च॥———[१४]

इन्द्रेस्य वज्रोऽसि वार्त्रघ्नस्त्वयाऽयं वृत्रं वेध्यान्मित्रावर्रुण-

हिश्सिषं मर्तजास्त्रीणि

योस्त्वा प्रशास्त्रोः प्रशिषां युनज्मि युज्ञस्य योगेन् विष्णोः क्रमोऽिस् विष्णोः क्रान्तमंसि विष्णोर्विकान्तमिस मुरुतां प्रसुवे जेषमाप्तं मनः सम्हिमेन्द्रियेणं वीर्येण पश्नां मृन्युरंिस् तवेव मे मृन्युर्भ्यान्नमो मात्रे पृथिव्ये माऽहं मातरं पृथिवी हि श्रीसष् मा (२९)

मां माता पृथिवी हि सीदियंदस्यायुंरस्यायुंर्मे धेह्यूर्गस्यूर्जं मे धेहि युङ्कंसि वर्चोऽसि वर्चो मिये धेह्यग्नये गृहपंतये स्वाहा सोमाय वनस्पत्ये स्वाहेन्द्रस्य बलाय स्वाहा मुरुतामोर्जसे स्वाहा हु सः शुंचिषद्वसुंरन्तिरक्षसद्धोतां वेदिषदितिथिर्दुरोणसत्। नृषद्वंरसदंतसद्धोमसद्बा गोजा ऋंतजा अंद्रिजा ऋतं बृहत्॥ (३०)

मित्रोंऽसि वर्रुणोऽसि समहं विश्वैद्वैः क्षुत्रस्य नाभिरिस क्षुत्रस्य योनिरिस स्योनामा सींद सुषदामा सींद मा त्वां हिश्सीन्मा मां हिश्सीन्निषंसाद धृतन्नेतो वर्रुणः पुस्त्यांस्वा

हिश्सीन्मा मां हिश्सीन्निषंसाद धृतव्रतो वरुणः पुस्त्यास्वा साम्राज्याय सुऋतुर्ब्रह्मा(३)न् त्वश्र राजन् ब्रह्माऽसि सविता-ऽसि सृत्यसंवो ब्रह्मा(३)न् त्वश्र राजन् ब्रह्माऽसीन्द्रोऽसि सत्यौजा (३१)

ब्रह्मा(३)न् त्व॰ रांजन् ब्रह्माऽसिं मित्रोंऽसि सुशेवो ब्रह्मा(३)न् त्व॰ रांजन् ब्रह्माऽसि वरुंणोऽसि सृत्यधुर्मेन्द्रंस्य वज्रोऽिस् वार्त्रघ्नस्तेनं मे रध्य दिशोऽभ्यंय राजांऽभूथ्सुश्लोकाँ(४) सुमंङ्गलाँ(४) सत्यंराजा(३)न्। अपां नम्ने स्वाहोर्जो नम्ने स्वाहाऽग्रयें गृहपंतये स्वाहाँ॥ (३२)

स्योजांश्वरवारि<u>श्</u>शर्च॥——[१६] आग्नेयमष्टाकंपालं निर्वपति हिरंण्यं दक्षिंणा सारस्वतं चरुं

आर्थ्यम्ष्टाकपाल निवपति हिरण्य दक्षिणा सारस्वत च्रु वंध्सत्री दक्षिणा सावित्रं द्वादंशकपालमुपध्वस्तो दक्षिणा पौष्णं च्रुड् श्यामो दक्षिणा बार्हस्पत्यं च्रुड् शितिपृष्ठो दक्षिणेन्द्रमेका-दशकपालमृष्मो दक्षिणा वारुणं दर्शकपालं महानिरष्टो दक्षिणा सौम्यं च्रुं बुभुदक्षिणा त्वाष्ट्रमृष्टाकपाल शुण्ठो दक्षिणा वैष्ण्वं त्रिकपालं वामनो दक्षिणा॥ (३३)

आर्थेयं द्विचंत्वारिश्शत्॥———[१७

स्द्यो दीं क्षयन्ति स्द्यः सोमं क्रीणन्ति पुण्डरिस्रजां प्र यंच्छति द्शभिवंध्सत्रेः सोमं क्रीणाति दश्पेयों भवति शृतं ब्राह्मणाः पिंबन्ति सप्तद्शः स्तोत्रं भवति प्राकाशावंध्वयंवे ददाति स्रजंमुद्गात्रे रुकार होत्रेऽर्श्वं प्रस्तोतृप्रतिहृतृभ्यां द्वादंश पष्ठौहीर्ब्रह्मणे वृशां मैत्रावरुणायंर्ष्मं ब्राह्मणाच्छुरसिने वासंसी नेष्टापोतृभ्याः स्थूरिं यवाचितमंच्छावाकायांनुङ्वाहंमुग्नीधे भाग्वो होतां भवति श्रायन्तीयं ब्रह्मसामं भवति वारवन्तीयंमग्निष्टोमसामर सारस्वतीरपो गृह्णाति॥ (३४)

वार्वन्तीर्यं चत्वारिं च॥———[१८]

आश्रेयम्ष्टाकंपालं निर्वपित् हिरंण्यं दक्षिणेन्द्रमेकांदश-कपालमृष्मो दक्षिणा वैश्वदेवं चुरुं पिशङ्गीं पष्टौही दक्षिणा मैत्रावरुणीमामिक्षां वृशा दक्षिणा बार्हस्पृत्यं चुरु शितिपृष्ठो दक्षिणाऽऽदित्यां मुल्हां गुर्भिणीमा लंभते मारुतीं पृश्विं पष्टौहीमृश्विभ्यां पूष्णे पुरोडाशं द्वादंशकपालं निर्वपित् सरंस्वते सत्यवाचे चुरु संवित्रे सत्यप्रंसवाय पुरोडाशं द्वादंशकपालं तिस्थन्व शृंष्कदृतिर्दक्षिणा॥ (३५)

आुग्नेय सम्प्रचंत्वारि श्यात्॥

-[88]

आग्नेयमृष्टाकंपालं निर्वपित सौम्यं चुरु सांवित्रं द्वादंश-कपालं बार्हस्पत्यं चुरुं त्वाष्ट्रमृष्टाकंपालं वैश्वान्रं द्वादंशकपालं दक्षिणो रथवाहनवाहो दक्षिणा सारस्वतं चुरुं निर्वपित पौष्णं चुरुं मैत्रं चुरुं वारुणं चुरुं क्षेत्रपृत्यं चुरुमांदित्यं चुरुमुत्तरो रथवाहनवाहो दक्षिणा॥ (३६)

आुग्नेयं चतुंस्त्रि×शत्॥

-[२०]

स्वाद्वीं त्वाँ स्वादुनां तीव्रां तीव्रेणामृतांममृतेन सृजामि स॰सोमेन सोमोंऽस्यश्विभ्यां पच्यस्व सरंस्वत्यै पच्यस्वेन्द्रांय सुत्राम्णे पच्यस्व पुनातुं ते परिस्रुत् सोम् सूर्यस्य दुहिता। वारेण शर्श्वता तनाँ॥ वायुः पूतः प्वित्रेण प्रत्यङ्ख्सोमो अतिद्रुतः। इन्द्रंस्य युज्यः सखाँ॥ कुविद्ङ्ग यवंमन्तो यवं चिद्यथा दान्त्यंनुपूर्वं विययं। इहेहैवां कृणुत् भोजनानि ये ब्र्हिषो नमीवृक्तिं न ज्ग्मुः॥ आश्विनं धूम्रमा लंभते सारस्वतं मेषमैन्द्रमृष्भमैन्द्रमेकांदशकपालं निर्वपति सावित्रं द्वादंशकपालं वारुणं दर्शकपाल् सोमंप्रतीकाः पितरस्तृप्णुत वर्डवा दक्षिणा॥ (३७)

भोजंनानि षड्विश्रंशतिश्च॥======[२१]

अग्नांविष्णू मिह् तद्वां मिह्त्वं वीतं घृतस्य गुह्यांनि नामं। दमेंदमे सप्त रत्ना दर्धाना प्रति वां जिह्वा घृतमा चरण्येत्॥ अग्नांविष्णू मिह् धामं प्रियं वां वीथो घृतस्य गुह्यां जुषाणा। दमेंदमे सुष्टुतीर्वावृधाना प्रति वां जिह्वा घृतमुचंरण्येत्॥ प्र णों देवी सरंस्वती वार्जेभिर्वाजिनीवती। धीनामंवित्र्यंवतु। आ नों दिवो वृंह्तः (३८)

पर्वतादा सरंस्वती यज्ञता गंन्तु युज्ञम्। हवं देवी जुंजुषाणा घृताची शृग्मां नो वाचंमुशती शृंणोतु॥ बृहंस्पते जुषस्वं नो हव्यानिं विश्वदेव्य। रास्व रत्नांनि दाशुषे॥ एवा पित्रे विश्वदेवाय वृष्णे युज्ञैर्विधेम् नमंसा ह्विर्भिः। बृहंस्पते सुप्रजा वी्रवंन्तो वयः स्यांम् पतंयो रयीणाम्॥ बृहंस्पते अति यद्यो अर्हांद्युमद्विभाति कतुंमु अनेषु। यद्दीदयुच्छवंस- (३९)

-र्तप्रजात तदस्मासु द्रविंणं धेहि चित्रम्॥ आ नों मित्रावरुणा

घृतैर्गव्यूंतिमुक्षतम्। मध्वा रजारेसि सुऋतू॥ प्र बाहवां सिसृतं जीवसें न आ नो गव्यूंतिमुक्षतं घृतेनं। आ नो जनें श्रवयतं युवाना श्रुतं में मित्रावरुणा हवेमा॥ अग्निं वंः पूर्व्यं गिरा देवमींडे वसूंनाम्। सुपर्यन्तंः पुरुप्रियं मित्रं न क्षेत्रसाधंसम्॥ मृक्षू देववंतो रथः (४०)

शूरों वा पृथ्मु कासुं चित्। देवानां य इन्मनो यजमान् इयंक्षत्यभीदयंज्वनो भुवत्॥ न यंजमान रिष्यिस् न सुन्वान न देवयो॥ अस्दत्रं सुवीर्यमुत त्यदाश्वश्वियम्॥ निकृष्टं कर्मणा नशृत्र प्र योषृत्र योषित॥ उपं क्षरन्ति सिन्धंवो मयोभुवं ईजानं चं यक्ष्यमाणं च धेनवंः। पृणन्तं च पपुरिं च (४१)

श्रवस्यवो घृतस्य धारा उपं यन्ति विश्वतः॥ सोमांरुद्रा वि वृंहतं विषूचीममीवा या नो गयंमाविवेशं। आरे बांधेथां निर्ऋतिं पराचैः कृतं चिदेनः प्रमृंमुक्तमस्मत्॥ सोमांरुद्रा युवमेतान्यस्मे विश्वां तनूषुं भेषजानि धत्तम्। अवं स्यतं मुश्चतं यन्नो अस्ति तनूषुं बृद्धं कृतमेनों अस्मत्॥ सोमांपूषणा जनंना रयीणां जनंना दिवो जनंना पृथिव्याः। जातौ विश्वंस्य भुवंनस्य गोपौ देवा अंकृण्वन्नमृतंस्य नाभिम्॥ इमौ देवौ जायंमानौ जुषन्तेमौ तमा हिस गूहतामजुंष्टा।

बृह्तः शर्वसा रथः पर्पुरिं च दिवो जनना पर्श्वविश्शतिश्च॥————[२२]

आभ्यामिन्द्रंः पक्वमामास्वन्तः सोमापूषभ्यां जनदुस्रियांसु॥ (४२)

16

अष्टमः प्रश्नः

This PDF was downloaded from http://stotrasamhita.github.io.

GitHub: http://stotrasamhita.github.io | http://github.com/

Credits: http://stotrasamhita.github.io/about/

stotrasamhita